

หน่วยของคำในภาษาบาลี

การแสดงความหมายของคำในภาษาบาลี มี ๔ ระดับ คือ

๑. คัพท์
๒. บท
๓. พากยางค์/วลี
๔. พากย์/ประโยค

หน่วยของคำในภาษาบาลี

การแสดงความหมายของข้อความในภาษาบาลี มี ๔ ระดับ คือ

➤ **ศัพท์** หมายถึง หน่วยคำที่ยังไม่ลงวิภัตติมีความหมายในตัวแต่นำมาเข้าประโยคไม่ได้ อีกประการหนึ่งหมายถึงหน่วยคำที่ลงวิภัตติไม่ได้ ศัพท์มี ๕ ประเภท คือ

๑. นามศัพท์ที่ยังไม่ลงวิภัตติ เช่น ปุริส, กุล, อาจริย, ขตฺติย
๒. ธาตุที่ยังไม่ลงปัจจัยและวิภัตติ เช่น กร-ทำ, สฺ-ฟัง, คม-ไป
๓. อุปสรรค เช่น อติ-ยิ่ง เกิน ล่วง, อธิ-ยิ่ง ใหญ่ ทับ, อนฺ-น้อย
๔. นิบาต เช่น จ-ด้วย, กิร-ได้ยินว่า, อถ-ครั้งนั้น, เทวสิกฺ-ทุกๆวัน
๕. ปัจจัย เช่น ตฺร, ตฺถ, ห, ฐ, ธิ, ตฺน, ตฺวา, ตฺวาน

- ▶ บท หมายถึง หน่วยคำที่เล็กที่สุดในภาษาบาลีที่มีความหมายในตัว แต่ให้มโนภาพคับแคบไม่ชัดเจน เกิดจากการนำนามศัพท์ มาลงวิภัตตินาม ๑๔ ตัว หรือนำธาตุมาลงปัจจัยและวิภัตติ ทำหน้าที่แตกต่างกันไปตามวิภัตติที่ลง (ศัพท์+วิภัตติ, ธาตุ+วิภัตติ)
- ▶ แต่ละบทต่างก็มีความหมายเฉพาะเป็นของตนเอง ไม่มีเนื้อความเกี่ยวเนื่องกับบทใด ถ้าเป็นค่านามเรียกว่า **บทนาม** ถ้าเป็นคำกริยาเรียกว่า **บทกริยา** เช่น ปุริโส (บุรุษ), เทติ (ย่อมนให้)

พากยางค์/วลี

- ▶ พากยางค์ หมายถึง กลุ่มคำที่เรียงติดต่อกันอย่างเป็นระเบียบ และมีเนื้อความสัมพันธ์กัน มีใจความเป็นที่หมายรู้กันได้แต่ไม่สมบูรณ์เหมือนอย่างพากย์ พากยางค์เป็นเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเท่านั้น พากยางค์จึงมีองค์ประกอบไม่สมบูรณ์อาจมีแค่ภาคประธาน ภาคแสดง หรือภาคกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ▶ พากยางค์จะมีคำกลางที่สำคัญหนึ่งคำเป็นตัวบ่งบอกถึงประเภทของพากยางค์เรียกว่า "คำหลัก" ของพากยางค์ ดังนั้น พากยางค์จึงสามารถแบ่งประเภทออกไปตามคำหลักของพากยางค์

ประเภทของพากยางค์

- ถ้าคำหลักของพากยางค์เป็นนามนาม เรียกว่า นามพากยางค์
- ถ้าคำหลักของพากยางค์เป็นคุณนาม เรียกว่า คุณนามพากยางค์
- ถ้าคำหลักของพากยางค์เป็นกิริยา เรียกว่า กิริยาพากยางค์
- สรุปว่า นามพากยางค์มีค่านามเป็นคำหลักของพากยางค์ คุณนามพากยางค์มีคุณนามเป็นคำหลักของพากยางค์ กิริยาพากยางค์มีกิริยาเป็นคำหลักของพากยางค์
- เมื่อนำนามพากยางค์กับกิริยาพากยางค์มาต่อกันจะได้พากย์หรือประโยค

▶ ตัวอย่างนามพากยางค์

- พุทุธานันท์ สำนันท์.

- พุทุธสุส คุณุณ.

อ.คำสอน ของพระพุทธเจ้า ท.

อ.พระคุณ ของพระพุทธเจ้า

▶ ตัวอย่างคุณนามพากยางค์

- เทวมนุสเสหิ อคฺคสุส.

- จิรํ ปรินิพฺพุตานัน.

ผู้เลิศ ในโลก

ผู้ปรินิพพานแล้ว ลีลาชานาน.

▶ ตัวอย่างกิริยาพากยางค์

- วฏฺฐสฺมา สตฺเต นียฺยาตี.

- อนนฺตจกฺกวลํ อพฺภุคฺคจฺจตี.

ย่อมนำออก ซึ่งสัตว์ ท. จากวัฏฏะ.

ย่อมนุ่งขจรไป ตลอดอนันตจักรวาล.

➤ เมื่อนำนามพากยางค์มาต่อกับกริยาพากยางค์จะได้พากย์หรือประโยค
ขอให้พิจารณาประโยคต่อไปนี้

-จิรั ปรีนิพพุตานํ พุฑฺธานํ สาสนํ วมฺภูสฺมา สตฺเต นียฺยาติ.

อ.คำสอน ของพระพุทธเจ้า ท. ผู้ปรีนิพพานแล้ว สิ้นกาลนาน, ย่อม
นำออก ซึ่งสัตว์ ท. จากวัฏฏะ.

-เทวมนุสฺเสหิ อคฺคสฺส พุฑฺธสฺส कुโณ อนนฺตจกฺกวลํ อพฺภคฺคจฺจติ.

-อ.พระคุณ ของพระพุทธเจ้า ผู้เลิศ กว่ามนุษย์และเทวดา ท. ย่อม
พุ่งขจรไป ตลอดอนันตจักรวาล.

พากย์และวากก

- ▶ หน่วยของคำในภาษาบาลีที่รวมกันเป็นพากย์จะอยู่ในรูปของวากกใดวากกหนึ่งใน ๕ วากกเสมอ ส่วนบทและพากยาค์ไม่มีวากก
- ▶ วากก คือวิธีการพูดถึงประธานและกิริยาในภาษาบาลี มี ๕ วากก คือ
  - กัตตวากก คือการพูดตรง ๆ ว่าประธานเป็นผู้ทำ
  - กัมมวากก คือการพูดกลับว่า ประธานถูกกระทำ
  - ภาววากก คือการพูดถึงกิริยา โดยไม่มีประธาน
  - เหตุกัตตวากก คือการพูดว่าประธานใช้คนอื่นให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
  - เหตุกัมมวากก คือการพูดว่าประธานถูกกระทำ โดยผู้ทำถูกใช้ให้ทำ

การเลือกใช้อาจก

- ▶ แต่ละอาจกจะถูกใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน จะเป็นอาจกใดขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้กล่าวเป็นหลัก เหตุการณ์เดียวกันผู้กล่าวคนหนึ่งอาจกล่าวเป็นกัตตุอาจก แต่ผู้กล่าวอีกคนหนึ่งอาจกล่าวเป็นกัมมอาจกก็ได้
- ▶ ประโยคที่เป็นกัมมอาจกจึงสามารถเปลี่ยนเป็นกัตตุอาจกได้เสมอ ขณะเดียวกันประโยคเหตุกัมมอาจกก็สามารถถูกเปลี่ยนเป็นเหตุกัตตุอาจกได้เช่นกัน ส่วนประโยคภาวอาจกไม่มีคู่แต่ก็สามารถเปลี่ยนเป็นกัตตุอาจกได้ในความหมายที่ใกล้เคียง

➤ กัตตุวากก : วานโร พุทฺธสฺส มธฺุ เทติ.

: อ.วานร ย่อมถวาย ซึ่งน้ำผึ้ง แก่พระพุทธเจ้า.

➤ กัมมวากก : วานเรน พุทฺธสฺส มธฺุ ทียเต.

: อ.น้ำผึ้ง อันวานร ย่อมถวาย แก่พระพุทธเจ้า.

➤ วัตตมานา แปลว่า ...อยู่, ย่อม...,จะ...

: วานโร พุทฺธสฺส มํหํ เทติ.

➤ ปัญจมี แปลว่า จง..., เถิด, ขอจง...

: วานโร พุทฺธสฺส มํหํ เทตุ.

➤ สัตตมี แปลว่า ควร..., ฟัง..., ฟัง...

: วานโร พุทฺธสฺส มํหํ ทเทยฺย/ทเท.

➤ ปโรกขา แปลว่า แล้ว..., มี อ อาคมอยู่หน้า แปลว่า ได้...แล้ว

: วานโร พุทฺธสฺส มํหํ ทท/อทท.

▶ หิยัตตนิ แปลว่า แล้ว...

: วานโร พุทฺธสฺส มํธู ททา/อทท/ททตฺถ.

▶ อัจฉัตตนิ แปลว่า แล้ว..., มี อ อาคมอยู่หน้า แปลว่า ได้...แล้ว

: วานโร พุทฺธสฺส มํธู ททิ/ททาสี/อทาสี

▶ ภวิสสันติ แปลว่า จัก...

: วานโร พุทฺธสฺส มํธู ททิสฺสติ/ทสฺสติ

▶ กาลาติปัตติ แปลว่า จัก...แล้ว, มี อ อาคมอยู่หน้า แปลว่า ได้...แล้ว

: วานโร พุทฺธสฺส มํธู ททิสฺส/อททิสฺส.

๑) พุทฺธ

พระพุทฺธเจ้า

๒) วานร

ลิง

๓) มธู

น้ำผึ้ง

๔) คห

รับ

➤ กัตตฺวากก : พุทฺธโร วานรสุมา มธู คณฺหาติ.

: อ.พระพุทฺธเจ้า ย่อมรับ ซึ่งน้ำผึ้ง จากวานร.

➤ กัมมวากก : พุทฺธเณ วานรสุมา มธู คหิยเต.

: อ.น้ำผึ้ง อันพระพุทฺธเจ้า ย่อมรับ จากวานร.

➤ เหตุกัตตฺวจาก : หตฺถิ วานรํ พุทฺธสฺส มํถุ ทาเปติ.

: อ.ช้าง ยั่งวานร ให้ถวายอยู่ ซึ่งน้ำผึ้ง แก่พระพุทธเจ้า.

➤ เหตุกัมมวาก : หตฺถินา วานโร พุทฺธสฺส มํถุ ทาปิยเต.

: อ.วานร อ้นช้าง ให้ถวายอยู่ ซึ่งน้ำผึ้ง แก่พระพุทธเจ้า.

➤ กัดตุวจาก : อุทกภัย รถยนต์.

: อ.น้ำ ย่อมพัดไป ซึ่งรถ.

➤ กัมมวจาก : อุทกภัย รถยนต์ วุฒิต/วุฒิต.

: อ.รถ อ.น้ำ ย่อมพัดไป.

➤ กัตตวาทก : นาฏกา นจจํ ทสฺเสนฺติ.

: อ.นักฟ้อน ท. ย่อมแสดง ซึ่งการฟ้อนรำ.

➤ กัมมวาทก : นาฏเกหิ นจจํ ทสฺสิยเต.

: อ.การฟ้อนรำ อันนักฟ้อน ท. ย่อมแสดง.

- กั้ตตุวากก : กุมาริกา คีตสทุหุ่ สุณชาติ.
: อ.เด็กหญิง ย่อมพั่ง ซึ่งเสียงเพลง.
- กั้มมวากก : กุมาริกาย คีตสทุโท สูยเต.
: อ.เสียงเพลง อันเด็ก ย่อมพั่ง.

➤ กัตตฺวาจก : ปณฺณเปสโก ปณฺณํ เทติ.

: อ.บุรุษไปรษณีย์ ย่อมให้ ซึ่งจดหมาย.

➤ กัมมฺวาจก : ปณฺณเปสเกน ปณฺณํ ทียเต.

: จดหมาย อันบุรุษไปรษณีย์ ย่อมให้.

➤ กัตตฺวากก : กุมารา มาลาวจฺเฉ โรเปนฺติ.

: อ.เด็ก ท. ย่อมปลูก ซึ่งดอกไม้ ท.

➤ กัมมวากก : กุมาริเกหิ มาลาวจฺฉา โรปิยนฺเต.

: อ.ดอกไม้ ท. อันเด็ก ท. ย่อมปลูก.

➤ เหตุกั้ตตุวาก : อางรียานี้ กุมาเร มาลาวจุฉะ โรปาเปนุติ.

: อ.อาจารย์ ย้งเติก ท. ย่อมปลุก ซึ่งดอกไม้ ท.

➤ เหตุกั้มมวาก : อางรียานียา กุมาริกะ มาลาวจุฉา โรปาปิยนุเต.

: อ.ดอกไม้ ท. อ้นอาจารย์ ย้งเติก ท. ย่อมปลุก.

➤ กัตตุวากก : สกฺุโณ มจฺฉํ ขาทติ.

: อ.นกก ย่อมกิน ซึ่งปลา.

➤ กัมมวากก : สกฺุณฺน มจฺจโ ฉ ขาทิยเต.

: อ.ปลา อันนกก ย่อมกิน.

➤ กัตตฺวากก : กุมาริกาโย ปาฐคพฺภํ สมฺมชฺชนฺติ.

: อ.เด็กหญิง ท. ย่อมกวาด ซึ่งห้องเรียน.

➤ กัมมวากก : กุมาริกาหิ ปาฐคพฺโภ สมฺมชฺชียเต.

: อ.ห้องเรียน อันเด็กหญิง ท. ย่อมกวาด.

➤ เหตุกั้ตตุวากก

: ครู กุมาريكاโย ปาฐคพุภํ สมมุชชาเปติ.

: อ.ครู ยั้งเด็กหญิง ท. ย่อมให้กวาด ซึ่ห้องเรียน.

➤ เหตุกั้มมวากก

: ครู กุมาريكاโย ปาฐคพุโภ สมมุชชาปิยเต.

: อ.ห้องเรียน อ้นครู ยั้งเด็กหญิง ท. ย่อมให้กวาด.

➤ **กั้ตตุวากก** : **ถปติ ยนุตกกเจน รุกุขั้ ฉินุหติ.**

: อ.ชางไม้ ตัดออยู่ ซึ่งต้นไม้ ด้วยเล็อยยนต

➤ **กั้มมวากก** : **ถปติหา ยนุตกกเจน รุกุไซ ฉินุหิยเต.**

: อ.ต้นไม้ อ้นชางไม้ ตัดออยู่ ด้วยเล็อยยนต.

➤ เหตุกั้ตตุวากก : ภาตโก ฤปตี ยนุตกกเจน รุกุขั้ จินุหติ.

: อ.นายจ้าง ย้งชางไม้ ใ้ตัดออยู่ ซึ่ตันไม้ ด้วยเล็อยยนต

➤ เหตุกั้มมวากก : ภาตเกน ฤปตี ยนุตกกเจน รุกุไซ จินุทาปิยเต.

: อ.ตันไม้ อ้นนายจ้าง ย้งชางไม้ ใ้ตัดออยู่ ด้วยเล็อยยนต.

➤ กัตตฺวากก : กุมาโร ปุပ္พานิ อุจฺจินาติ.

: อ.เด็กชาย เก็บอยู่ ซึ่งดอกไม้ ท.

➤ กัมมวากก : กุมาเรน ปุပ္พานิ อุจฺจียนฺเต.

: อ.ดอกไม้ ท. อันเด็กชาย ย่อมเก็บ.

➤ เหตุกั้ตตุวากก : มาตา กุมารั ปุปุผานิ อุจุจินาเปติ.

: อ.มารดา ยั้งเด็กชาย ใ้เก็บอยู่ ชั้งดอกไม้ ท.

➤ เหตุกั้มมวากก : มาตุยา กุมาโร ปุปุผานิ อุจุจินาปิยเต.

: อ.ดอกไม้ ท. อั้นเด็ก ย่อมเก็บ.

➤ กัตตฺวาจก : อัยํ ปุริโส ปณฺณํ ลีขติ.

: อ.บุรุษ นั้ เขียนนอญุ่ ซึ่งจดหมาย.

➤ กัมมวาจก : อิมินา ปุริเสน ปณฺณํ ลีขียเต.

: อ.จดหมาย อันบุรุษนั้ เขียนนอญุ่.

➤ กัตตฺวาจก : กุมาริกา มธฺรํ ปฺพวํ ฤๅชติ.

: อ.เด็กหญิง กิณอยู่ ซึ่งขนม อันอร่อย.

➤ กัมมวาจก : กุมาริกาย มธฺโร ปฺพโว ฤๅชชิตเต.

: อ.ขนม อันอร่อย อันเด็กหญิง กิณอยู่.

➤ กัตตฺวากก : มหิโส ตินานิ ขาทติ.

: อ.กระบือ กินอยู่ ซึ่งหญ้า ท.

➤ กัมมวากก : มหิเสน ตินานิ ขาทิยนฺเต.

: อ.หญ้า ท. อันกระบือ กินอยู่.

➤ กัตตวาทก : อคฺติ กุณฺี ๓๗ติ.

: อ.ไฟ ย่อมใหม่ ซึ่งกุณฺี.

➤ กัมมวาทก : อคฺคินา กุณฺี ๓๗ิยติ, ๓๗ุหติ

: อ.กุณฺี อันไฟ ย่อมใหม่.

➤ กัตตวากก : ตรุณา บริเวณ สมุมชชุนติ.

: อ.เด็กหนุ่ม ท. ย่อมกวาด ซึ่งบริเวณ.

➤ กัมมวากก : ตรุณหิ บริเวณ สมุมชชียเต.

: อ.บริเวณ อันเด็กหนุ่ม ท. ย่อมกวาด.

➤ กัตตฺวากก : มหาชน สสุธานี โรเปติ.

: อ.มหาชน ปลุกอยู่ ซึ่งข้าว ท.

➤ กัมมวากก : มหาชน สสุธานี โรปิยนเต.

: อ.ข้าวกล้า อันมหาชน ปลุกอยู่

- กั้ตตุวากก : กสิโก เขตต์ กสติ.
: อ.ชาวนา ย่อมไถ ชึ่งนา.
- กั้มมวากก : กสิเกน เขตต์ กสิยเต.
: อ.นา อั้นชาวนา ย่อมไถ.

➤ กัตตฺวากก : กสิกา สสุสานิ ลุนนฺติ.

: อ.ชาวณา ท. เกียวอยู่ ซึ่งข้าว ท.

➤ กัมมวากก : กสิเกหิ สสุสานิ ลุนนฺเต.

: อ.ข้าว ท. อันชาวณา เกียวอยู่

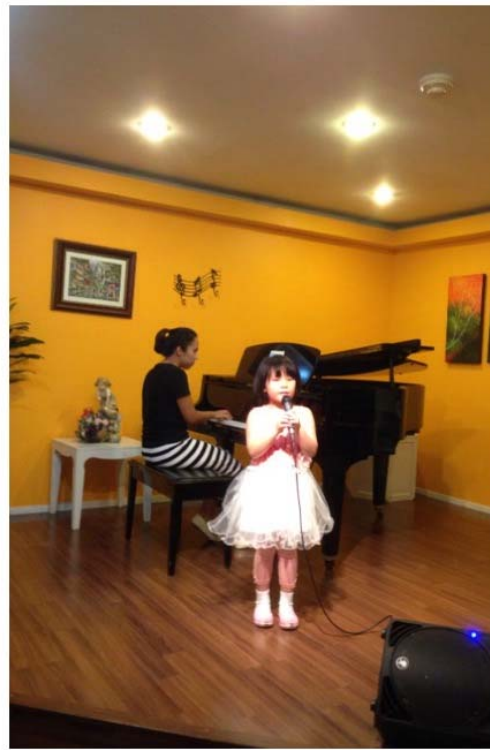
➤ กัดตุงจาก : สุนัข ปรูวี ขนตี.

: อ.สุนัข ขุดอยู่ ชึ่งดิน.

➤ กัมมจาก : สุนัข ปรูวี ขนียเต.

: อ.ดิน อันสุนัข ขุดอยู่.

➤ กั๊ตตุวากก : กุมารี่ คีตํ คายติ.

: อ.เด็กหญิง ร็องอญู ซึ่งเพลง.

➤ กั๊มมวากก : กุมาริยา คีตํ คียเต.

: อ.เพลง อั้นเด็กหญิง ร็องอญู.

➤ กั๓ต๓ว๓จก : สก๓โน๓ ส๓ข๓ ก๓๓๓ต๓.

: อ.๓ก ย๓๓มค๓บ ช๓๓๓ก๓๓ไม๓.

➤ กั๓มว๓จก : สก๓เ๓น๓ ส๓ข๓ ก๓๓๓ม๓ย๓เต๓.

: อ.ก๓๓ไม๓ อ๓๓๓ก ย๓๓มค๓บ.

➤ กัตตวาทก : กุมาริโย พุทฺธมนฺตํ อุทฺเทเสนฺตํ.

: อ.เด็กหญิง ท. สาธยายอยู่ ซึ่งพุทฺธมนฺตํ.

➤ กัมมวาทก : กุมาริหิ พุทฺธมนฺโต อุทฺเทสิยเต.

: อ.พุทฺธมนฺตํ อันเด็กหญิง ท. สาธยายอยู่.

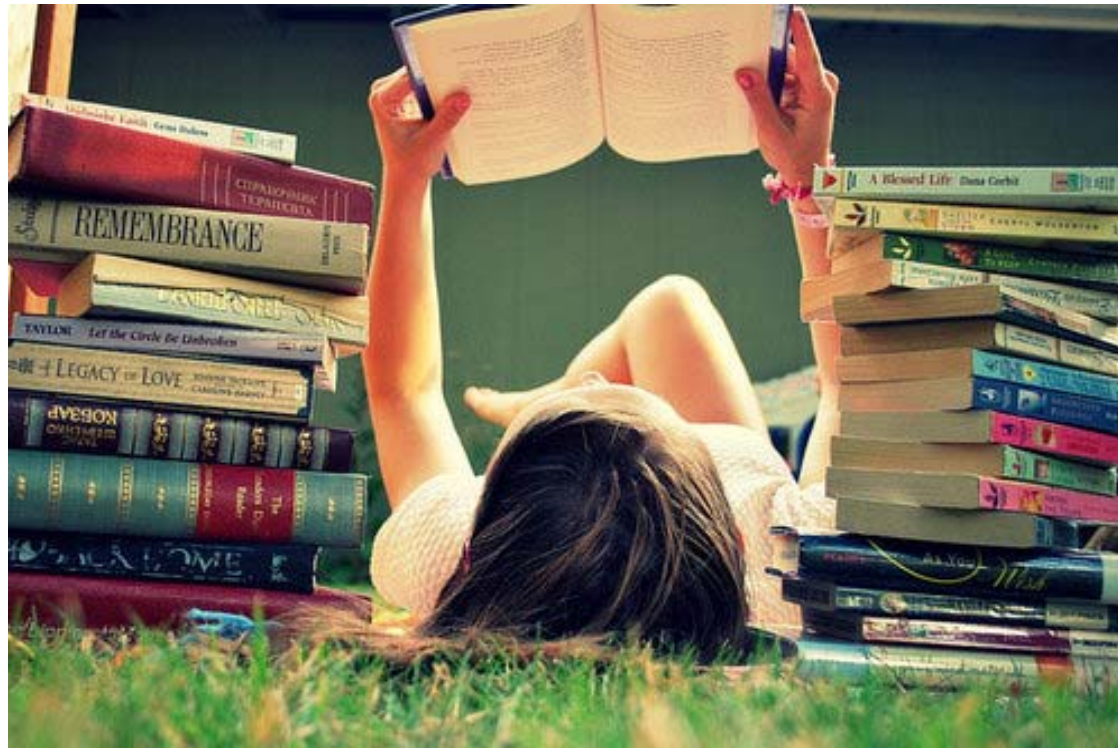
➤ กั๓๓๓ว๓จก : กุ๓๓ร๓ ป๓น๓ย๓ ป๓ว๓ด๓.

: อ.๓๓๓ก๓ห๓ญ๓ง ย๓อ๓ม๓ด๓๓ม ช๓ง๓น๓.

➤ ก๓๓ม๓ว๓จก : กุ๓๓๓ร๓ย๓ ป๓น๓ย๓ ป๓ย๓๓๓.

: อ.๓๓น๓ อ๓๓น๓๓๓๓ก๓ห๓ญ๓ง ด๓๓ม๓อ๓ย๓.

➤ กัตตวาทก : กณฺญา ปณฺณานิ วาเจติ.

: อ.หญิงสาว ย่อมอ่าน ซึ่งหนังสือ ท.

➤ กัมมวาทก : กณฺญาย ปณฺณานิ วาจิยนฺเต.

: อ.หนังสือ ท. อันหญิงสาว ย่อมอ่าน.

➤ กัตตูวากก : สุธา ภตุตานี กโรนุติ.

: อ.พ่อครัว ท. ย่อมทำ ซึ่งอาหาร ท.

➤ กัมมวากก : สุธะหิ ภตุตานี กรียนุเต.

: อ.อาหาร ท. อันพ่อครัว ท. ย่อมกระทำ.

➤ กัตตวากก : มหาชโน สงฺฆสฺส ปิณฑปาเต เทติ.

: อ.มหาชน ย่อมถวาย ซึ่งปิณฑปาต ท. แก่พระสงฆ์.

➤ กัมมวากก : มหาชเนน สงฺฆสฺส ปิณฑปาตา ทิยนฺเต.

: อ.ปิณฑปาต ท. อันมหาชน ย่อมถวาย แก่พระสงฆ์.

➤ กัตตฺวากก : วานโร กทลลิตฺ ขาทติ.

: อ.ลิ่ง กินอยู่ ซึ่งกล้วย.

➤ กัมมวากก : วานเรน กทลลิตฺ ขาทิตฺเต.

: อ.กล้วย อันลิ่ง กินอยู่.

➤ กัดตุวากก : อุทกั เคหานิ โอตุถรติ.

: อ.น้ำ ย่อมท่วม ซึ่งบ้าน ท.

➤ กั้มมวากก : อุทเกน เคหานิ โอตุถริยนุเต.

: อ.บ้าน ท. อ้นน้ำ ย่อมท่วม.

➤ กัตตฺวากก : อัจฉริยิตฺถิ คณนวิชฺชํ วาเจติ.

: อ.อาจารย์ผู้หญิง ย่อมสอน ซึ่งวิชาคณิต.

➤ กัมมวากก : อัจฉริยิตฺถิยา คณนวิชฺชา วาจิยเต.

: อ.วิชาคณิต อันอาจารย์ผู้หญิง ย่อมสอน.

➤ กัตตฺวากก : เทว กุมารา ปิณฺณฺญฺว ชาทนฺตฺติ.

: อ.เด็กชาย ท. ๒ ย่อมกิน ซึ่งขนมปัง.

➤ กัมมวากก : ทฺวี่หิ กุมารฺเหหิ ปิณฺณฺญฺวฺว ชาทียนฺตฺเต.

: อ.ขนมปัง อันเด็กชาย ท. ๒ ย่อมกิน.

➤ กัตตฺวากก : หตฺถี/กริ/นาโค/กฺุญฺชโร/คฺโซ ติณฺหานิ ชาหฺตติ.

: อ.ช้าง ย่อมกิน ซึ่งหญ้า ท.

➤ กัมมวากก : หตฺถินา/กรินา/นาเคน/กฺุญฺชเรน ติณฺหานิ ชาทียนฺฺเต.

: อ.หญ้า ท. อันช้าง ย่อมกิน.

➤ กัตตวาทก : เถโร อุปาสิกาย อนุโมทนา กโรติ.

: อ.พระเถระ ย่อมกระทำ ซึ่งการอนุโมทนา แก่อุบาสิกา.

➤ กัมมวาทก : เถเรน อุปาสิกาย อนุโมทนา กรียเต.

: อ.การอนุโมทนา อันพระเถระ ย่อมกระทำ แก่อุบาสิกา.

➤ กัตตฺวาจก : ภิกขุ อุปาสกสุส ฌมมํ เทเสติ.

: อ.ภิกษุ ย่อมแสดง ซึ่งธรรม แก่อุบาสก.

➤ กัมมฺวาจก : ภิกขุณา อุปาสกสุส ฌมฺโม เทลียเต.

: อ.ธรรม อันภิกษุ ย่อมแสดง แก่อุบาสก.